

Nationaal rapport Nationale Populieren Commissie

A Produktie van populierehout

1 Areaal

In 1971 is de derde Nederlandse bosstatistiek verschenen. De opnamen hiervoor zijn uitgevoerd in de jaren 1964 tot 1968. De hieraan voorafgaande tweede bosstatistiek, gepubliceerd in 1966, is opgenomen van 1952 tot 1963. In tabel 1 zijn opgenomen de gegevens uit de 1e en 2e bosstatistiek (gecorrigeerd voor aanplantingen in Oostelijk Flevoland tot 1972) en de verwachtingen voor 1982.

Gedurende de afgelopen 10 jaar is de oppervlakte populierebos met ca. 3100 ha toegenomen en de lengte van de populierewegbeplantingen met 1847 km. Voor de komende 10 jaar wordt verwacht dat de oppervlakte populierebos met ca. 5000 ha zal toenemen. De lengte van de wegbeplantingen zal vrijwel konstant blijven.

2 Klonenkeuze

Aanvankelijk is veelvuldig gebruik gemaakt van de bekende klonen als: Heidemij, Gelrica, Marilandica en Robusta. De laatste jaren treedt een verschuiving op naar nieuwe klonen als Oxford, Geneva, (I 214), Dorskamp, Flevo, e.a. De verwachting bestaat dat het gebruik van nieuwe snelgroeiende klonen met economische gebruiksmogelijkheden nog zal toenemen.

3 *Wettelijke maatregelen ter stimulering van de populiereteelt*
Speciale maatregelen om de teelt van populier te bevorderen bestaan niet. Wel geldt ook voor populier de herbeplantings- en bebossingssubsidie, welke inhouden dat onder bepaalde voorwaarden bij herbeplanting aan de eigenaar van gronden een tegemoetkoming van 50 % van de normaal te achten kosten en bij bebossing een tegemoetkoming van 80 % van de normaal geachte kosten kan worden verleend.

4 Hoeveelheden en prijzen van populierehout

In tabel 2 is aangegeven de geproduceerde hoeveelheid populierehout in de jaren 1962, 1972 en de verwachtingen voor 1982.

De stijging is de afgelopen tien jaar nog gering geweest, doch de vergrote aanleg van populierebeplantingen zal in de toekomst leiden tot een ruimer aanbod van populierehout.

De prijs van het hout op stam bij de verschillende diameterklassen wordt gegeven in tabel 3.

B Gebruik van populierehout, kwaliteitseisen en structuur van de verschillende sectoren

1 Gebruik in verschillende sectoren

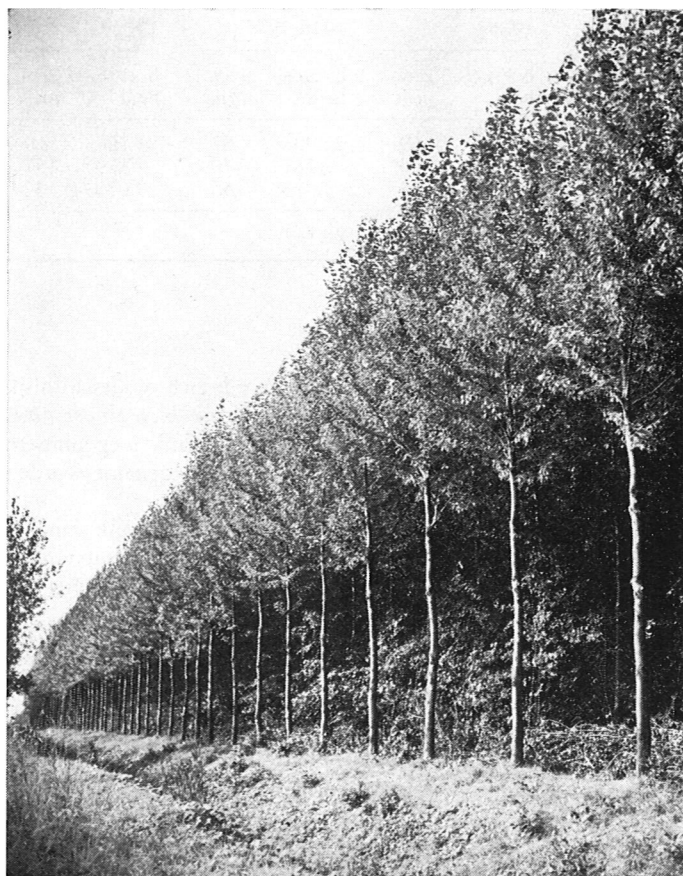
In tabel 4 zijn de ramingen van het gebruik van populierehout

Tabel 1 Oppervlakte bos en wegbeplantingen van populier in 2e en 3e bosstatistiek en de verwachtingen omstreeks 1982.

	2e bos- statistiek	3e bos- statistiek	toename	verwachting opp. in 1982
bossen (ha)	5718	8846	3128	13600
wegbeplantingen (km) (1 km = 0,8 ha)	15347	17190	1847	18000

Tabel 2 Produktie populierehout in m³ met schors.

jaar	1962	1972	1982
produktie in m ³	120.000	140.000	200.000

Tienjarige beplanting van 'Oxford' in Oostelijk Flevoland.

voor verschillende doeleinden in 1966, 1971 en 1981 gegeven. Uit de tabel blijkt dat met name in de papierindustrie nog een grote behoefte is ontstaan welke in de toekomst nog kan toenemen.

Het gebruik in de lucifersindustrie blijkt sterk te zijn afgeno-

Tabel 3 Prijzen populierehout op stam in guldens per m³ (1972).

d.b.h. (cm)	benaming	prijs
10 - 40 (50) ¹⁾	vezelhout	5-25
40 -	zaaghout	40-55
50 -	klompenhout	50-60
50 - 65	fineerhout ²⁾	50-65
40 - 70	lucifershout	50-60

¹⁾ In de toekomst mogelijk verwerking tot 50 cm met name in de papierindustrie.

²⁾ Met name voor emballagedoeleinden.

Tabel 4 Gebruik (m³) van populierehout in verschillende sectoren.

jaar	1966	1971	1981
papierindustrie	—	30.000	70.000
lucifersindustrie	18.000	7.500	10.000
zaag en emballageindustrie	32.000	70.000	75.000
spaanplaat en triplex	12.000	10.000	10.000
vezelplaat	10.000		
klompenindustrie	44.000	40.000	40.000
diversen	4.600	2.500	—
totaal	120.600	160.000	205.000

Tabel 5 Invoer van onbewerkt, gezaagd en bewerkt populierehout voor andere dan zaagdoeleinden in m³ met de gem. prijzen in fl/m³.

	1965		1970		1972 ¹⁾	
	hoeveelheid	gem. prijs	hoeveelheid	gem. prijs	hoeveelheid	gem. prijs
onbewerkt	18.116	69	22.907	62	21.708	69
gezaagd	427	159	2.181	170	339 ²⁾	141
„bewerkt”	7.353	57	3.673	56	2.059 ²⁾	57
totaal	25.896		28.761			

¹⁾ Tot en met september 1972.

²⁾ Exclusief België en Luxemburg.

men; ook in de toekomst zal deze trend zich waarschijnlijk voortzetten. In de *zaag- en emballageindustrie incl. fineer t.b.v. emballage* is in de afgelopen periode het gebruik toegenomen; ook voor de komende tijd mag op een geringe toename worden gerekend.

In de *spaan-, vezelplaat- en triplexsektor* is het gebruik van populierehout afgenomen. Stijging kan hier slechts plaatsvinden indien het eindprodukt goedkoper kan worden dan bij het gebruik van de huidige grondstoffen.

In de *klompenindustrie* is na een aanvankelijke daling het gebruik thans gestabiliseerd. De tendens t.a.v. de toekomst wijst op een mogelijk licht herstel.

2 Structuur van de bedrijfstakken

a *Klompenindustrie*: hierin zijn vele kleine bedrijven. Het aantal bedrijven neemt af. Kompensatie van de produktie wordt gevonden door grotere eenheden.

b *Lucifersindustrie*: één industrie met een afnemend gebruik.

c *Zagerijen en emballageindustrie*: een afnemend aantal, thans nog merendeels kleine bedrijven. Het streven is gericht op grotere produktie-eenheden, teneinde rendabel te kunnen produceren.

d *Papierindustrie*: concentratie van de verwerking van populierehout in een tweetal bedrijven.

e *Spaan- en vezelplaten*: op dit gebied zijn nog enkele bedrijven werkzaam. Een nieuw bedrijf is in aanbouw.

3 Kwaliteitseisen in de diverse sectoren

a *Klompenindustrie*: d.b.h. 50 cm en op, topdiameter 30 cm, noestvrij hout, niet ringlos, kleureisen afhankelijk van de landstreek.

b *Zaag- en emballageindustrie*: diameter op borsthoogte 40 cm en topdiameter 28 cm. Het hout mag enige lichte gebreken hebben, behoeft niet volkomen noestvrij te zijn en mag niet ringlos zijn. De kleur is van weinig betekenis.

Voor fineerhout noestvrij recht hout, licht van kleur, met weinig gebreken (geen blauw). Min. topdiameter 45 cm.

c *Vezel- en spaanplaten*: lage eisen aan afmetingen, kwaliteit en opwerking. Diameter variatie van 5–20 cm, resp. 20–35 cm lengte, 1,50–2,20 m resp. 0,60–1,20 m. Het hout mag krom zijn, ruw gesnoeid, doch dient wel gezond te zijn.

d *Papierindustrie*: matige eisen aan afmetingen en kwaliteit, diameter van 10–40 cm (afhankelijk van de fabriek), lengte 1,80–2,20 m of 1 tot 2 m, vers gezond hout dat blauw mag bevatten. Het hout dient glad gesnoeid te zijn.

C Marketing

Binnenlandse houthandel

De inlandse populierehouthandel is van geringe omvang. In

Tabel 6 Uitvoer van onbewerkt, gezaagd en bewerkt populierehout voor andere dan zaagdoeleinden in m³ met de gem. prijzen in fl/m³.

	1965		1970		1972 ¹⁾	
	hoeveelheid	gem. prijs	hoeveelheid	gem. prijs	hoeveelheid	gem. prijs
onbewerkt	903	43	2.102	75	2.586	76
gezaagd	826	199	853	213	638 ²⁾	241
„bewerkt”	542	39	4.018	52	163 ²⁾	98
totaal	2.271		6.973			

¹⁾ Tot en met september 1972.

²⁾ Exclusief België en Luxemburg.

enkele gevallen bestaat er een direkte relatie tussen konsument en producent, waarbij de handel wordt uitgeschakeld.

In- en uitvoer van populierehout

De cijfers betreffende import en export van populierehout na 1970 zijn niet nauwkeurig meer bijgehouden, daar de registratie bij de douane tussen België en Luxemburg enerzijds en Nederland anderzijds is vervallen. Daarnaast is voor de handel tussen deze landen een statistische indeling gemaakt, waarin „populierehout voor andere doeleinden” en „gezaagd populierehout” niet meer voorkomen. Tot en met september 1972 is t.a.v. onbewerkt populierehout een redelijk betrouwbaar cijfer m.b.t. de handel met België en Luxemburg beschikbaar. Ter vergelijking is dit cijfer eveneens opgenomen. Ter informatie zijn tevens de gemiddelde prijzen opgenomen.

De gegevens zijn verwerkt in de tabellen 5 en 6.

Uit de bovenstaande tabellen blijkt dat de invoer tot en met 1970 slechts een geringe stijging te zien heeft gegeven. Uit de cijfers voor 1972 valt een belangrijke verhoging af te leiden (mogelijk veroorzaakt door invoer t.b.v. de papierindustrie?).

Het geïmporteerde hout is in alle jaren voor het merendeel afkomstig uit België (en Luxemburg) en West-Duitsland, terwijl af en toe een geringe hoeveelheid uit Frankrijk afkomstig was.

De uitvoer van populierehout is in de periode 1965–1970 bijna verdrievoudigd. Over 1972 is niets te zeggen, daar cijfers m.b.t. België en Luxemburg ontbreken.

De uitvoer vond voornamelijk plaats naar België (en Luxemburg) en West-Duitsland. Daarnaast werd incidenteel geëxporteerd naar het Verenigd Koninkrijk, Israël, Egypte en Denemarken.

De totale export is slechts van geringe betekenis.

TUINBOUWARTIKELN

Een kleine greep uit onze lijst:

Plastic boommanchetten - Hang- en steeketiketten - Labels
Tonkinstokken - Boombanden - Acryl gaaslinnen - Schermdoek
Tuingereedschap - Snoeigereedschap - Grasmaaimachines
Pulverisateurs - Jiffypots - Jiffy-Seven - Plasticpotten - Plantacryl
Bindmateriaal - Handschoenen en wanten - Kruiwagens
Kaskitten en verfwaren - Bestrijdingsmiddelen - enz. enz.

Vraagt onze uitvoerige prijscurant

A. MAURITZ & ZN. B.V. - BUSSUM

POSTBUS 112 - TELEFOON 02159 - 43914*

De speciaalzaak voor alle tuinbouwartikelen